Repetitieve taken snel uitgevoerd

Aan de lopende band

Je wil twee foto's roteren, twee mp3's taggen, een term in twee documenten vervangen, of twee bestanden hernoemen. Die klus is natuurlijk zó geklaard! Maar wat als je die bewerkingen tweehónderd keer moet uitvoeren? Nog altijd geen probleem? TOON VAN DAELE

Er zijn zo van die klusjes waar je zonder veel tegenzin aan begint. Ellenlange repetitieve karweien horen daar meestal niét bij. Bij aanvang komt er nog enige vaardigheid en creativiteit aan te pas, maar na een paar keer hou je zo'n taak liefst voor bekeken. Dergelijke klusjes schreeuwen natuurlijk om enige automatisering. Hoe handig zou het niet zijn om zelf een paar parameters in te voeren, op een startknop te drukken en ontspannen achterover te leunen terwijl alles aan de lopende band gebeurt en je rustig van een kopje koffie kan nippen?
In dit artikel stellen we je een aantal batch- & bulktools voor: programma's die repetitieve handelingen in één klap uitvoeren (batch) op een hele reeks bestanden (bulk). We vertrekken telkens van een herkenbare, repetitieve taak en tonen je hoe je die voortaan kan automatiseren. En we maken in dit dossier bovendien uitsluitend gebruik van gratis tooltjes!

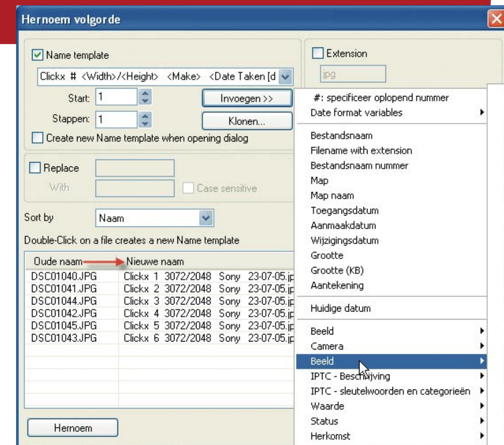
Foto's

Filters toepassen

Probleem: Je hebt een hele rits foto's die allemaal dezelfde 'afwijking' hebben: rode oogjes, net iets te donker, te weinig contrast, niet de ideale afmetingen of het verkeerde bestandsformaat.
Oplossing: Photofiltre 6.2.3 http://photofiltre.free.fr/download_en.htm
Werkwijze: Na de installatie start je Photofiltre op en open je het menu **Gereedschappen.** Selecteer hier **Automatiseer/Batch.** Op het tabblad **Bestand** klik je het mapicoontje bij **Bronmap** aan, waarna je naar je fotomap bladert en bevestigt met **OK.** De bestandsnamen verschijnen in het venster bij **Afbeeldingen.** Eventueel kan je hierbinnen nog een selectie maken via het uitklapmenu bij **Bronformaat.** Vervolgens leg je de uitvoermap vast waarin de foto's zullen terechtkomen nadat Photofiltre ze bewerkt heeft. Op ditzelfde tabblad kan je eventueel al aangeven wat het uitvoerformaat moet zijn – bijvoorbeeld bmp, gif, jpg, png of tif. Via een bijkomend veld onderaan kan je de conversie nog verder verfijnen. In feite kan je nu al het tabblad **Actie** openen: met een druk op **OK** gaat de tool dan meteen van start. Maar er is nog veel méér mogelijk, en daar dienen precies de andere tabbladen voor. Zo kan je op het tabblad **Afbeelding** het formaat van de afbeelding en van het canvas wijzigen. Op het tabblad **Aanpassen** kan je met schuifbalken zowel **Helderheid, Contrast, Verzadiging** als **Gamma-correctie** bijspijkeren. Het tabblad **Filter** herbergt dan weer een aantal automatiseringen zoals **Verscherpen, Vervagen** en **Verzachten.** En het tabblad **Vervormen** laat je toe foto's naar hartenlust te roteren of te spiegelen. Hou er wel rekening mee dat een aantal aanpassingen tot enig kwaliteitsverlies zullen leiden!

Formaten converteren

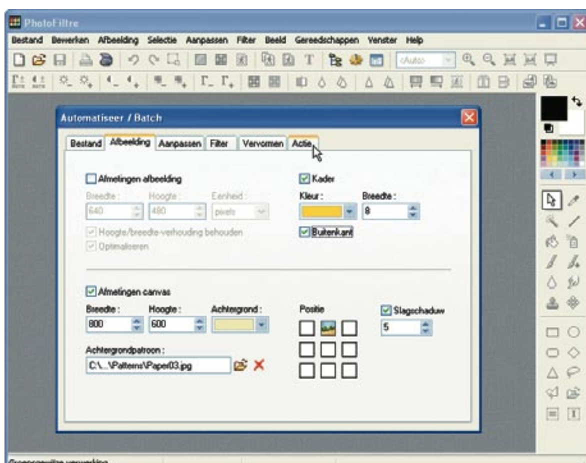
Probleem: Je wil een grote reeks foto's naar een ander grafisch formaat converteren en/of je wil de bestanden in één klap hernoemen.
Oplossing: XnView 1.82.3 http://perso.wanadoo.fr/pierre.g/xnview/endownloadwin32.html
Werkwijze: Photofiltre kan ook wel fotobestanden in batch hernoemen en converteren, maar de echte specialist op dit terrein is XnView. Start de tool en ga eerst naar het menu **Tools, Options** om daar de instelling **Language** in (een mix van Engels en) Nederlands te wijzigen. Blader vervolgens via het browservenster naar je fotomap. Selecteer in het voorbeeldvenster alle foto's die je wil hernoemen. In de werkbalk druk je dan op de knop **File operations** en kies je **Reeks hernoemen.** Links zie je de oude namen van de geselecteerde bestanden verschijnen. De volgorde van deze bestanden kan je met de pijltjesknoppen nog aanpassen. Stip in dit venster **Name template** aan, en typ bij wijze van experiment de volgende tekst in het bijhorende veld: **Clickx # <Width>/<Height> <Make> <Date Taken [d-m-y]>.** Bekijk het resultaat: de bestandsnamen beginnen nu allemaal met Clickx, gevolgd door een oplopend nummer, de breedte en hoogte van de foto, het merk van het fototoestel en de datum waarop je de foto genomen hebt. Je moet deze velden niet memoriseren, want via de knop **Invoegen** komen ontzaglijk veel mogelijkheden binnen je bereik!
Geavanceerde batchconversies worden met hetzelfde gemak mogelijk. Druk, nadat je een reeks foto's aangeduid hebt, in de werkblak op de knop **Converteren.** Kies bij **Uitvoer** de gewenste map en het beoogde formaat. Met de knop **Ga** zet je XnView aan het werk...

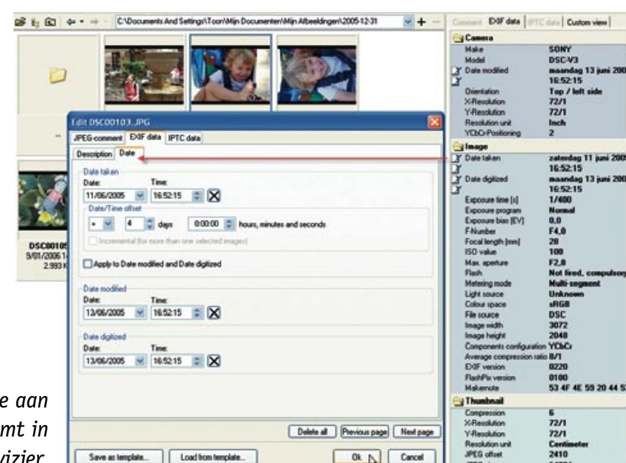
XnView: geavanceerde hernoemer én convertor!

Metadata aanpassen

Probleem: Je bent (bijvoorbeeld) vergeten het juiste tijdstip in je fototoestel in te voeren: alle foto's hebben nu een verkeerde datum.
Oplossing: Exifer 2.1.5 www.exifer.friedemann.info
Werkwijze: Eén pluspunt van digitale fotografie wordt al wel eens over het hoofd gezien: metadata! Dat houdt in dat allerlei (technische) informatie mee met de foto bewaard wordt – datum, type en de resolutie van de camera, witbalans, flitsintensiteit, ... Gewoonlijk worden deze metadata in een welbepaald formaat opgeslagen: het zogenoemde EXIF-formaat (Exchangeable Image File).
Start het programma op en blader via het icoontje **Change directory** naar de juiste fotomap. Selecteer de gewenste foto's. Klik vervolgens met de rechtermuisknop op deze selectie en kies **EXIF/IPTC, Edit.** Open het tabblad **EXIF data.** Je krijgt nu twee onderliggende tabbladen te zien: **Description** en **Date.** Op het eerste kan je allerlei commentaar en copyrightgegevens kwijt, en op het tweede kan je de datum van opname, wijziging en digitalisering aanpassen.

Photofiltre is prima geschikt voor het bulkwerk.

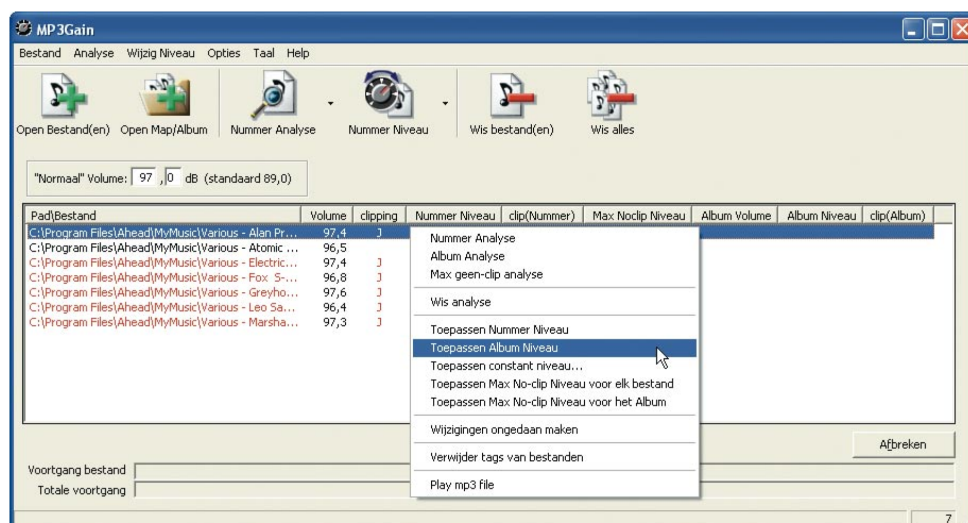
Een weelde aan EXIF-data komt in het vizier.

Muziek

Bestandsinfo wijzigen

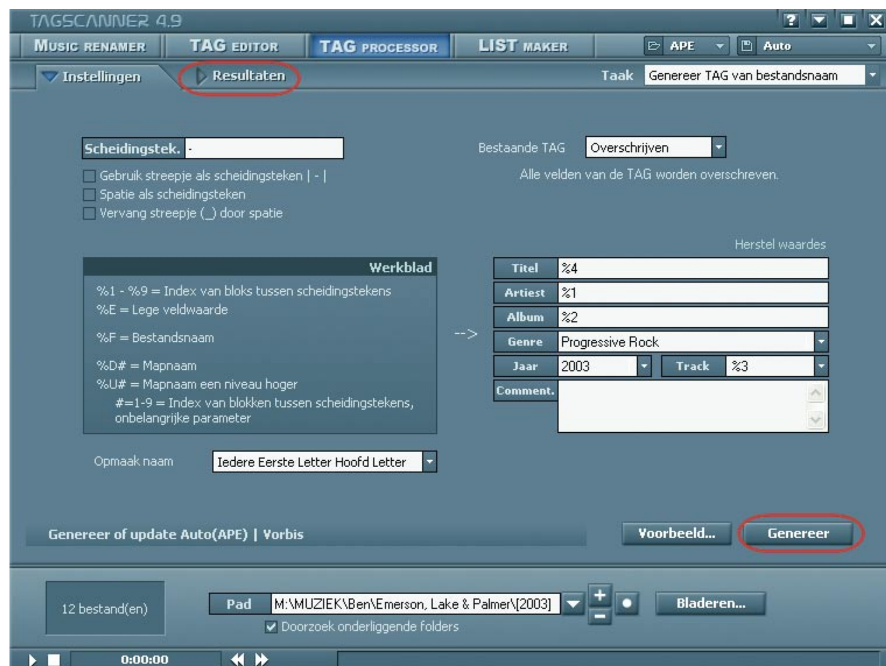
Probleem: Je mp3-bestanden hebben wel een correcte naam, maar zijn niet optimaal getagd, of omgekeerd.
Oplossing: TAGscanner 4.9 http://xdev.narod.ru/tagscan_e.htm
Werkwijze: De installatie van TAGscanner wijst zichzelf uit. Hoe ga je nu te werk om tags te creëren op basis van (correcte) bestandsnamen? Open alvast het tabblad **TAG Processor**. Als taak kiezen we rechtsboven **Genereer TAG van bestandsnaam**. Druk nu op de knop **Bladeren** en spoor de map met je mp3's op. Selecteer die en bevestig met **OK**. We geven een concreet voorbeeld. Stel dat je bestandsnamen als volgt zijn opgebouwd: **Emerson, Lake & Palmer – Greatest Hits Live – 12 – Karn Evil 9.mp3**. Nu wil je deze informatie gebruiken om je tags samen te stellen.
Bij **Scheidingstek.** vul je een koppelteken (-) in, waarmee je te kennen geeft dat dit symbool in je bestandsnaam als scheiding tussen de velden moet dienen. Bij **Opmaak naam** kies je **Iedere Eerste Letter Hoofd Letter**. In het rechtervak vul je bij **Titel** de waarde **%4** in (de tekst na het derde koppelteken), bij **Artiest** tik je **%1** in, bij **Album** geef je **%2** op en bij **Track** kies je **%3**. Op elk moment kan je de (voorlopige) resultaten opvragen via het gelijknamige tabblad. Met de knop **Genereer** gaat TAGscanner effectief aan de slag.
Over naar de omgekeerde situatie: je beschikt over gelikte tags, maar je bestandsnamen zijn een zootje. **Music renamer** is daar het geknipte tabblad voor. Spoor ook hier eerst de bewuste mp3-map op via de knop **Bladeren**. Vul je in het veld **Opmaak** bijvoorbeeld **%3 - %1 - %2 - %6 (%B)** in, dan krijgen je bestandsnamen automatisch de volgende structuur mee: **album – artiest – titel – genre (bitratio).mp3**. In het veld **Spatie** geef je aan hoe je spaties in song- en albumtitels wil behandelen. Zien de resultaten er in het tabblad **Voorbeeldlijst** goed uit, dan maak je die met de knop **Hernoemen** definitief.

MP3Gain, want het oor wil ook wat!

Volume normaliseren

Probleem: Je hebt heel wat audio-cd's omgezet naar mp3, maar het geluidsvolume van deze songs blijkt sterk uiteen te lopen.
Oplossing: MP3Gain 1.2.5 http://mp3gain.sourceforge.net/download.php
Werkwijze: MP3Gain laat zich op twee manieren bedienen (raadpleeg ook de verhelderende **Help**-pagina's): ofwel wil je de mp3's allemaal hetzelfde volume meegeven, ofwel wil je alle mp3's binnen eenzelfde map eenzelfde gemiddelde volume meegeven, maar mét behoud van de relatieve volumeverschillen tussen de songs. Vatten we alvast de eerste taak aan. Open de bewuste mp3-bestanden via de knop **Open Bestand(en)**. De geselecteerde mp3's verschijnen in het venster van MP3Gain. Stel het **"Normaal" Volume** in op de gewenste waarde (standaard is dat 89 decibel). Druk op het pijltje naast de knop **Nummer Analyse**. MP3Gain analyseert nu het volume van elke song. De oorspronkelijke waarde lees je af in de kolom **Volume**, en de kolom **Nummer Niveau** vertelt je hoeveel aanpassing er nodig is om het gewenste volume te bereiken. Druk op het pijltje naast de knop **Nummer Niveau** om de wijzigingen door te voeren.
Over nu naar taak twee. Druk op de knop **Open Map/Album** en selecteer een mp3-map. Stel het gewenste **"Normaal" Volume** in. Druk op het pijltje naast de knop **Album Analyse**, en je leest de resultaten in de diverse kolommen af. Nu hoef je alleen nog het pijltje naast de knop **Album Niveau** in te drukken. Even later hebben alle nummers uit dit album het gewenste (gemiddelde) volume.

TAGscanner brengt namen en tags dichter bij elkaar.

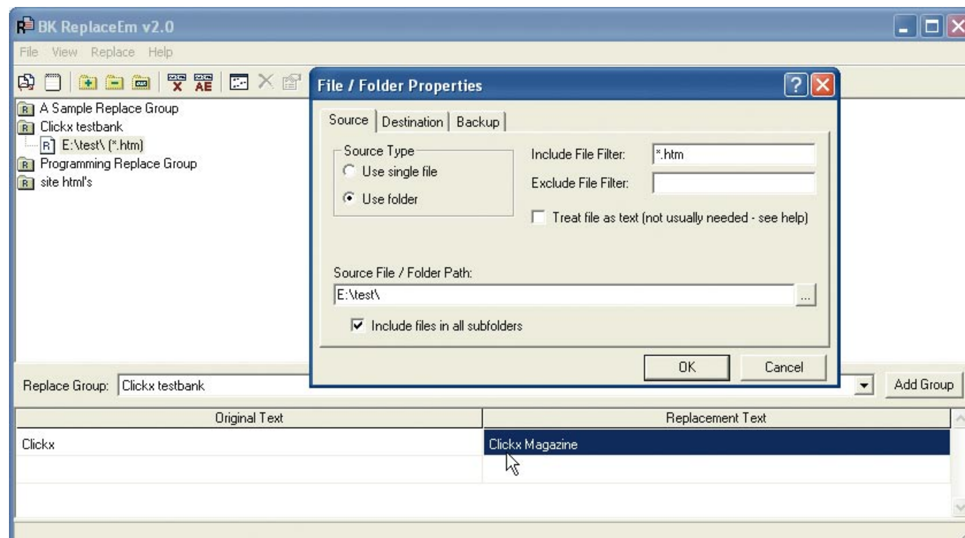
Documenten

Bestandsnamen

Probleem: Je hebt een hele reeks kiekjes geschoten, maar de bestandsnamen zien er niet uit, en bovendien zou je datum en tijdstip van de bestanden graag anders gewild hebben.

Oplossing: ARen 2.0 www.hulubulu.dk

Werkwijze: Start het programma op en druk op de knop Add, Directories (of Files). Blader naar de gewenste map of bestanden, selecteer die en bevestig met **OK**. Druk op het knopje Add, uiterst links in de werkbalk, waarna je New Name kiest en opnieuw met **OK** bevestigt. Het taakvenster links past zich onmiddellijk aan je keuze aan. Stel even dat je de volgende structuur aan je bestandsnamen wil geven: oplopend cijfer – totaal aantal bestanden in de map – Clickx + huidige bestandsnaam + huidige extensie. Dan stel je de New Name als volgt samen, met behulp van de beschikbare tags: <IncNr:1> - <NumFiles> - Clickx<Name>.<Ext>. Als de knop Auto Test op de werkbalk ingedrukt is, zie je de wijzigingen meteen in het rechtervenster. Klik nog een keertje op de knop Add en kies nu New Case. Selecteer je de optie Upper case first letter in every word, dan zal de beginletter van elk woord automatisch in een hoofdletter omgezet worden. Klik alweer op Add, en kies Attributes. Zodra je bij Read only Set selecteert, worden alle bestanden automatisch tegen overschrijving beveiligd. Ten slotte kan je ook nog Add, Timestamp selecteren. Je krijgt dan de gelegenheid om de datum aan te passen waarop het bestand gemaakt, gewijzigd en/of laatst geopend werd.

Voortaan hoef je je webpagina's niet meer manueel door te spitten.

Via de knop Start Batch voer je deze wijzigingen effectief door.

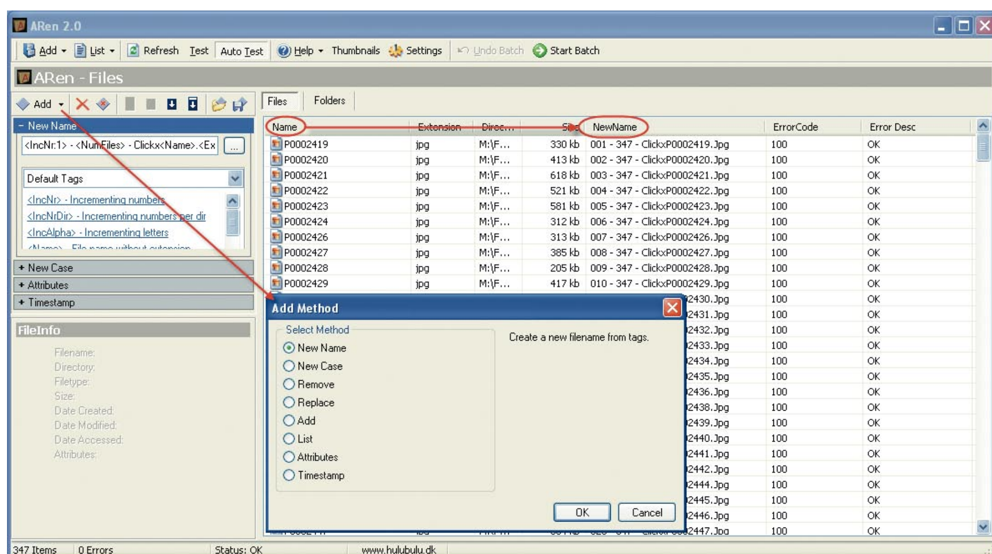
Vervanging

Probleem: Je merkt dat een hele reeks tekstbestanden (zoals html-webpagina's) verouderde of onjuiste tekst bevat.

Oplossing: BK ReplaceEM 2.0 www.orbit.org/replace

Werkwijze: Druk alvast op de knop Add Group en geef die een geschikte naam mee. De bedoeling is dat je in deze groep alle bestanden onderbrengt waarbinnen je tekst wil aanpassen. Klik met je rechtermuisknop op deze groepsnaam en kies Add File(s). Er verschijnt een nieuw venster waarin je (eventueel) bij Source Type de optie Use folder aanvinkt. Vervolgens spoor je via de knop met de drie puntjes de bewuste map op. Selecteer die en bevestig met **OK**. Je kan ook de optie Include files in all subfolders aanvinken. Bij Include File Filter tikt je *.htm in (als het om webpagina's met die extensie gaat). Op het tabblad Destination geef je te kennen waar de gewijzigde bestanden terecht dienen te komen, en op het tabblad Backup kan je nog voor veiligheidskopieën zorgen. Bevestig opnieuw met **OK**. Nu kan je in het onderste venster, bij Original Text, een deel van de tekst ingeven die je wenst te vervangen. Die moet uiteraard exact zijn. Daarnaast, bij Replacement Text, tik je de nieuwe tekst in. Je kan trouwens meer dan één vervanging tegelijk intikken (telkens op de regel eronder). Check nog even of je wel de correcte Replace Group geselecteerd hebt en selecteer dan Start Replacing in het menu Replace. Bevestig met Ja. BK ReplaceEM gaat aan de slag en toont je even later een logbestand met de resultaten van de doorgevoerde aanpassingen.

Wil je ook bestanden aanpassen die bijvoorbeeld niet feilloos met je Kladblok op te roepen zijn (zoals Word- of Excel-documenten), dan kan je een tool als Batch Replacer www.replsoft.com/replacer.html inzetten. Deze tool is gratis, maar vereist wel de installatie van het sharewareprogramma Useful File Utilities. Zolang je hiervoor niet betaalt, sta je bij elke opstart voor vijf seconden wachttijd. ♦

Met ARen heb je die bestandsnamen zo weer in het gelid...